

# Psychologia kliniczna - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Psychologia kliniczna                    |
| Kod przedmiotu      | 12.2-WP-PEDP-PsK                         |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a> |
| Kierunek            | Pedagogika / Resocjalizacja              |
| Profil              | ogólnoakademicki                         |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata     |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2018/2019                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                       |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 4                                                                                     |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 5                                                                                     |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                           |
| Język nauczania                 | polski                                                                                |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 30                                      | 2                                      | 18                                         | 1,2                                       | Egzamin             |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | 18                                         | 1,2                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii klinicznej, pogłębienie i zrozumienie mechanizmów psychologicznych warunkujących powstanie zaburzeń psychicznych, poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu interwencji i pomocy.

## Wymagania wstępne

Zaliczenie kursu z psychologii ogólnej i rozwojowej.

## Zakres tematyczny

Wykłady

Norma psychologiczna. Pojęcie normy. Definicje nienormalności. Pojęcie zdrowia psychicznego. Klasyfikacja zaburzeń. Wyjaśnianie zaburzeń psychicznych w różnych koncepcjach psychologicznych. Podejście psychodynamiczne. Podejście poznawczo-behawioralne. Podejście biologiczne. Psychologia humanistyczna. Przyczyny powstawania zaburzeń psychicznych. Etiologia i patogeneza zaburzeń. Psychopatologia ogólna. Zaburzenia spostrzegania. Zaburzenia pamięci, myślenia, uczuciowości, świadomości. Specyfika zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji. Teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego. Specyficzne problemy związane z zaburzeniami okresu dzieciństwa. Psychopatologia rozwojowa. Rola rodziny. Uzależnienia. Teoretyczne modele uzależnienia. Przebieg procesu uzależnienia. Leczenie. Zaburzenia osobowości. Diagnozowanie. Rozwój zaburzeń. Grupy zaburzeń. Zaburzenia psychotyczne. Schizofrenia. Poglądy historyczne. Symptomy. Deficyty funkcjonowania. Źródła podatności. PTSD. Charakterystyka zaburzeń po stresie urazowym. Przebieg. Podatność. Leczenie. Zaburzenia nastroju, depresja: objawy, mechanizmy cierpienia w depresji, przyczyny depresji, rodzaje depresji, leczenie, strategie zaradcze przeciw obniżaniu się nastroju. Zaburzenia lękowe, strach i lęk, fobia, panika, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne. Terapia zaburzeń psychicznych. Historyczne i współczesne kierunki terapii. Metody terapeutyczne. Skuteczność psychoterapii.

Ćwiczenia

Badanie psychologiczne. Rodzaje badań psychologicznych. Metody. Diagnoza zaburzeń psychicznych.

Czynniki zniekształcające diagnozę. Metody badań naukowych. Podstawowe zagadnienia dotyczące psychologii klinicznej dzieci i młodzieży oraz psychopatologii rozwojowej. Zaburzenia eksternalizacyjne: ADHD, ADD, zaburzenia zachowania i zachowania opozycyjno-buntownicze. Zaburzenia internalizacyjne: depresja dzieci i młodzieży. Samobójstwa. Zaburzenia lękowe. Autoagresja i celowe samouszkodzanie. Uogólnione zaburzenia rozwoju: autyzm, upośledzenie umysłowe. Zaburzenia odżywiania: anoreksja i bulimia. Zaburzenia nawyków i wydalania: moczenie, zanieczyszczanie się kałem, tiki. Leczenie dzieci po urazach psychicznych: najistotniejsze aspekty terapii, podstawowy proces terapii, stany warunkowane urazem. Kontakt terapeutyczny, warunki skutecznej pomocy, interwencja kryzysowa.

## Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwencjonalny, konwersatoryjny.

Ćwiczenia – aktywne metody pracy z grupą: prezentacje multimedialne, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia w grupach.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

| Opis efektu | Symbole efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                                | Forma zajęć             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Student potrafi scharakteryzować podstawowe koncepcje psychologiczne człowieka i potrafi je zastosować w odniesieniu do podstawowych problemów psychologii klinicznej                                                                                                                                                | • <a href="#">K_W04</a> | • odpowiedź ustna<br>• praca pisemna                              | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student potrafi opisać przebieg rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym w odniesieniu do problematyki patomechanizmów zaburzeń                                                                                                                        | • <a href="#">K_W05</a> | • odpowiedź ustna<br>• praca pisemna                              | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student potrafi analizować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań                                                                                     | • <a href="#">K_U02</a> | • odpowiedź ustna<br>• praca pisemna                              | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student powinien być świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia                                                  | • <a href="#">K_K01</a> | • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach<br>• odpowiedź ustna | • Ćwiczenia             |
| Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pomocowych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki | • <a href="#">K_K02</a> | • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach<br>• odpowiedź ustna | • Ćwiczenia             |

## Warunki zaliczenia

### Wykłady

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny lub ustny. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

### Ćwiczenia

Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem na ocenę. Każdy student zobowiązany jest do wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej i/lub rozprawki naukowej, po wcześniejszym skonsultowaniu i omówieniu ich z prowadzącym. Notowana jest aktywność i przygotowanie podczas zajęć poprzez ocenianie aktywności lub okresowe kolokwia. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa. Warunki zaliczenia nieobecności ustalane są indywidualnie z osobą prowadzącą. **Ocena końcowa**

Ocena końcowa jest wypadkową oceny aktywności na zajęciach, wyników kolokwiiów, prezentacji i/lub rozprawki i końcowego wyniku sprawdzenia wiedzy i kompetencji.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z ćwiczeń i egzaminu. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceną z ćwiczeń i wykładów.

## Literatura podstawowa

1. Cierpiałkowska L., Psychopatologia , 2010.
2. Kendall P., *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji*, Gdańsk 2004.
3. *Psychologia kliniczna*, red. L. Cierpiałkowska H. Sęk, Warszawa 2016.
4. Seligmann M., Walker E., Rosenhan D., *Psychopatologia*,Gdańsk 2003.
5. Grzegorzewska I. Cierpiałkowska L. Uzależnienia behawioralne, Warszawa, 2018
6. Cierpiałkowska L. Ziarko M. Psychologia uzależnień, Warszawa, 2010

## Literatura uzupełniająca

1. Belin S., *Schizofrenia*, Gdańsk 2002.
2. Carson, Butcher, Mineka, *Psychologia zaburzeń*, Gdańsk 2004.
3. Dudek B. *,Zaburzenia po stresie postraumatycznym*, Gdańsk 2002.
4. O'Connor R., SheehyN.,*Zrozumieć samobójcę*, Gdańsk 2001.
5. RachmanS. *,Zaburzenia lękowe*, Gdańsk 2001.
6. Sterling J., Hellewell J., *Psychopatologia*, Gdańsk 2005.
7. Yapko M., *Kiedy życie boli: zalecenia w leczeniu depresji*, Gdańsk 2000.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 16-04-2018 19:00)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ